

The Holy See

PAPA FRANJO

OPĆA AUDIJENCIJA

*Trg sv. Petra
Srijeda, 4. prosinca 2024.*

[Multimedia]

CIKLUS KATEHEZÂ: DUH I ZARUČNICA. DUH SVETI VODI BOŽJI NAROD USUSRET ISUSU, NAŠOJ NADI

16. Naviještati evanđelje u Duhu Svetom. Duh Sveti i evangelizacija

U tekstu koji slijedi uključeni su i nepročitani dijelovi koje se također donosi kao da su izgovoreni.

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Nakon što smo razmišljali o posvećujućem i karizmatiskom djelovanju Duha, ovu katehezu posvećujemo drugom aspektu: *evangelizacijskom djelovanju Duha Svetoga*, odnosno njegovoj ulozi u propovijedanju Crkve.

U Prvoj Petrovoj poslanici apostole se opisuje kao „blagovjesnike koji navješćuju evanđelje po Duhu Svetom“ (usp. 1, 12). U tome izrazu nalazimo dva konstitutivna elementa kršćanskog propovijedanja: njegov *sadržaj*, a to je evanđelje, i njegovo *sredstvo*, a to je Duh Sveti. Reći ćemo nešto i o jednom i o drugom.

U Novom zavjetu riječ „evanđelje“ ima dva glavna značenja. Može označavati svako od četiri

kanonska Evanđelja: Matejevo, Markovo, Lukino i Ivanovo, te u tom smislu pod evanđeljem se podrazumijeva radosnu vijest navješćivanu *od* Isusa za njegova zemaljskog života. Nakon uskrsnuća riječ „evanđelje“ dobiva novo značenje: radosnu vijest o Isusu, odnosno označava vazmeno otajstvo Kristove smrti i uskrsnuća. To je ono što Apostol naziva „evanđeljem“ kad piše: „Ne stidim se, uistinu, evanđelja: ono je snaga Božja na spasenje svakomu tko vjeruje“ (*Rim* 1, 16).

Isusovo te, kasnije, propovijedanje apostolâ sadrži također sve moralne dužnosti koje proizlaze iz evanđelja, počevši od deset zapovijedi pa sve do „nove“ zapovijedi ljubavi. Ali ako ne želimo ponovno upasti u zabludu koju je osudio apostol Pavao a ta je da stavljamo zakon ispred milosti i djela ispred vjere, potrebno je uvijek iznova krenuti od navještaja onoga što je Krist učinio za nas. Zato sam u apostolskoj pobudnici *Evangelii gaudium* toliko inzistirao na prvoj od dviju stvari, to jest na *kerygmi*, odnosno „navještaju“, o kojem ovisi svaka moralna primjena.

Naime, „u katehezi temeljnu ulogu ima prvi navještaj ili ‘*kerygma*’, koja mora zauzimati središnje mjesto u evangelizacijskom djelovanju i svakom nastojanju oko crkvene obnove. [...] Kada kažemo da je taj navještaj ‘prvi’ to ne znači da postoji samo na početku a kasnije se zaboravlja ili zamjenjuje ostalim sadržajima koji ga nadilaze. Prvi je u smislu vrsnosti, zato jer je to *glavni* navještaj, koji moramo uvijek iznova slušati na razne načine i koji se mora uvijek iznova naviještati u katehezi u jednom ili drugom obliku, u svim njezinim etapama i momentima [...]. Ne smije se misliti da u katehezi *kerygmu* može zamijeniti izgradnja za koju bi se moglo pretpostaviti da je ‘čvršća’. Ništa nije postojanije, dublje, sigurnije, čvršće i mudrije od tog prvog navještaja“ (br. 164-165) to jest *kerygme*.

Dosad smo promatrali sadržaj kršćanskog propovijedanja. No, moramo imati na umu i *sredstvo* navještaja. Evanđelje se mora propovijedati „u Duhu Svetom“ (*1 Pt* 1, 12). Crkva mora činiti upravo ono što je Isus rekao na početku svoga javnog djelovanja: „Duh Gospodnji na meni je jer me pomaza! On me posla blagovjesnikom biti siromasima“ (*Lk* 4, 18). *Propovijedati pomazani Duhom Svetim* znači prenositi, zajedno s idejama i učenjem, život i uvjerenje naše vjere. To znači ne oslanjati se na „uvjerljive riječi mudrosti, nego na pokazivanje Duha i snage“ (*1 Kor* 2, 4), kako piše sveti Pavao.

Lako je to reći – mogao bi netko prigovoriti – ali kako to provesti u djelo ako to ne ovisi o nama, nego o dolasku Duha Svetoga? Postoji zapravo nešto što ovisi o nama, a to su dvije stvari. Kratko ću ih spomenuti. Prva je *molitva*. Duh Sveti dolazi na onog koji moli, zato što će Otac nebeski – pisano je – „obdariti Duhom Svetim one koji ga zaištu“ (*Lk* 11, 13), osobito ako ga zamole da naviještaju evanđelje njegova Sina! Jao nama ako propovijedamo bez molitve! Postajemo ono što Apostol definira kao „mjed što ječi ili cimbal što zveči“ (usp. *1 Kor* 13, 1).

Prvo, dakle, što ovisi o nama jest molitva, moliti da dođe Duh Sveti. Drugo je *ne željeti propovijedati same sebe, nego Gospodina Isusa* (usp. *2 Kor* 4, 5).

Ovo se tiče propovijedanja. Ponekad su propovijedi duge, traju po 20 minuta, 30 minuta... Ali, molim vas... propovjednici moraju propovijedati jednu ideju, jedan osjećaj i jedan poziv na djelovanje. Ako je dulja od osam minuta propovijed se rasplinjuje, postaje nerazumljiva. I to poručujem propovjednicima... [pljesak] Vidim da vam se sviđa ovo čuti! Ponekad vidimo ljude koji, kad počne propovijed, iziđu van popušiti cigaretu i zatim se vrate. Molim vas, propovijed mora biti jedna ideja, jedan osjećaj i jedan prijedlog za djelovanje. I nikad ne smije biti dulja od deset minuta. To je vrlo važno.

Drugo je – govorio sam vam – ne željeti propovijedati same sebe, već Gospodina. Na tome se ne treba posebno dugo zadržavati jer svaki onaj koji je uključen u evangelizaciju dobro zna što, u praksi, znači ne propovijedati same sebe. Ograničit ću se na jednu točno određenu primjenu ovog zahtjeva. Ne htjeti propovijedati same sebe podrazumijeva također da se ne daje prednost uvijek pastoralnim inicijativama koje mi promičemo i koje su pod našim imenom, već rado surađivati, ako se to traži, u inicijativama zajednice ili inicijativama koje su nam povjerene pod poslušnost.

Neka nam Duh Sveti pomogne, neka nas prati i poučava Crkvu tako propovijedati evanđelje muškarcima i ženama ovog vremena! Hvala.

Danas, s velikim zadovoljstvom, započinjemo s čitanjem sažetka kateheze na kineskom. Želim stoga uputiti svoje srdačne pozdrave ovdje prisutnim Kinezima i onima koji su povezani putem sredstava komunikacije. Na sve vas i vaše obitelji zazivam radost i mir. Bog vas blagoslovio!

Pozdrav poljskim vjernicima

Od srca pozdravljam Poljake. Sljedeće nedjelje u Poljskoj će se slaviti XXV. Dan molitve i pružanja materijalne pomoći Crkvi Istoka. Zahvaljujem svima onim koji svojom molitvom i svojim prilogom podupiru Crkvu na tim područjima, osobito u Ukrajini izmučenoj ratom. Od srca vas blagoslivljam!

U sklopu pozdrava talijanskim vjernicima

[...] Vrijeme došašća, koje je netom započelo, stavlja nam pred oči u ovim danima svijetli primjer

Bezgrješne Djevice. Neka vas ona ohrabri na vašem putu prijanjanja uz Krista i podupre vašu nadu.

Nastavimo, molim vas, moliti za mir! Rat je poraz čovjeka. Rat ne rješava probleme, rat je zlo, rat razara. Molimo za zemlje u ratu. Ne zaboravimo napaćenu Ukrajinu, ne zaboravimo Palestinu, Izrael, Mjanmar... Toliko mrtve djece, toliko mrtvih nevinih ljudi! Molimo da nas Gospodin dovede do mira. Molimo stalno za mir!

Moj blagoslov svima!